

07 פברואר 2021
כ"ה שבט תשפ"א
462431820

לכבוד
מר יולי אדלשטיין, שר הבריאות
מר יואב קיש, סגן שר הבריאות
פרופ' חזי לוי, מנכ"ל משרד הבריאות

הנדון: סיכום דיון המועצה הארצית לשיקום נכי נפש בקהילה כישיבה שלא מן המניין

בתאריך ה-27 בינואר 2021

שלום רב,

השתתפו:

עו"ס אבי אורן - יו"ר, גב' אורלי אורן- נציגת האיגוד לריפוי בעיסוק, ד"ר לירון בודינגר- איגוד הפסיכיאטריה, ד"ר רינה בינה - אוני' בר-אילן, ד"ר חגית גור זיו- עמותת משפחות בריאות הנפש, ד"ר מיכל חפץ - משרד הרווחה, עו"ס רפי לוי-איגוד העו"ס, גב' שרית לוי - משרד רווחה, עו"ס אילת מגיר - שירותי בריאות כללית, גב' הדס נתן- עמותת לשמ"ה, גב' ריבי צוק - ארגון עוצמה, מר רועי קהאן-משרד האוצר, עו"ס תמר שמעוני- משרד הביטחון, גב' חניט אבן חן - מנהלת עמותת הקרימינולוגים השיקומיים, גב' רוני בנצור - יו"ר האגודה לקרימינולוגים קלינים, גב' שירלי גינסברג- נציגת יזמים, גב' רונית דודאי- משרד הבריאות, עו"ס אסתי הירשפלד- משקיפה, גב' סילביה טסלר - יספרי"א, עו"ס טובה כץ- עו"ס ראשית לאומית שירותי בריאות, פרופ' נעמי הדס לידור- מנהלת בית הספר לשיקום, עו"ס יעל נרדי- מכבי שירותי בריאות, עו"ד שנית סוקולובסקי- עמותת אנוש, עו"ס רחלי שטרן- משרד הבריאות, גב' בתיה לייזנר - משרד הבריאות, עו"ד מיכל וולדיגר- יו"ר ארגון אמונת"כ למשפחות נפגעי תחלואה כפולה, גב' שרון כהן - אמונת"כ, מר יחיאל שרשבסקי-משקיף.

מר שאול בוארון - יו"ר פורום יזמי ההוסטלים לברה"נ, גב' חגית רצון - עמותת משפחת בריאות הנפש, **משרד הבריאות:** מר גיא אלמוג, ד"ר ורד בלוש קליינמן, גב' נעה לוי, גב' רונית מירקין, גב' עדי נעמן, גב' ורד ספיר-קיסר, גב' רות שקד קופרק, גב' שרון רוטשילד, גב' רותי בן שטרית, **התנצלו:** גב' דנית בן עמר שטכמן - משרד החינוך, עו"ס נורית גוטמן- שירותי בריאות כללית.

נושא	המלצות המועצה	באחריות / המשך טיפול
1	<p>כינוס המועצה כישיבה שלא מן המניין.</p> <p>בתאריך ה-17 לינואר הודיעה ממונת השיקום על עזיבתה את תפקידה. לאחר ההודעה הגיעו ליו"ר שורה של פניות מגורמים מקצועיים שונים שביקשו לכנס את המועצה לדיון מיוחד לאור תחושה של משבר מקצועי שאחד מביטוייו הוא עזיבת הממונה, לאחר שורת התייעצויות החליט היו"ר לכנס דיון מקצועי וענייני שיעסוק בתחושת המשבר ומאפייניו השונים לרבות עזיבת הממונה אך בהחלט לא כסיבה יחידה.</p>	לידיעה
2	<p>עזיבת ממונת השיקום הארצית ופתרון לתחושת אי וודאות.</p> <p>המועצה שמעה סקירה מפי ממונת השיקום לגבי העמידה ביעדים שהציבה למערך בעשור החולף כמו גם דיווח לגבי הסיבות לעזיבתה. המועצה מבקשת להוקיר ולהודות לגברת רונית דודאי על שירות ארוך ומסור של מעל לעשור בו קודם משמעותית מערך השיקום הפסיכיאטרי בקהילה. המועצה לא רואה מתפקידה לקרוא לממונה לחזור בה מהחלטתה ומשאירה זאת לבחירת הממונה והחלטת הנהלת האגף והמשרד. עם זאת, המועצה הקשיבה לתחושות אי הוודאות והחשש של גורמים שונים וקוראת להנהלת המשרד והאגף, מתוך הכרה במורכבות הסיטואציה הפוליטית והערכים הצפויים, לפעול למינוי ממלא מקום, ואפילו זמני, בהקדם.</p>	הנהלת המשרד והנהלת האגף
3	<p>הקשר בין המועצה לשיקום פסיכיאטרי להנהלת האגף לבריאות הנפש.</p> <p>היו"ר עדכן את המועצה כי הזמין את ראשת האגף או נציגה לדיון והביא לידיעת החברים את התנגדותה הנחרצת לקיום הישיבה. היו"ר מבקש להבהיר כי המועצה הינה גוף סטטוטורי ולא וולונטרי, המועצה היא פלטפורמה לדיונים אסטרטגיים במערך מרובה ממשקים ונציגות הנהלת האגף הינה חיונית לעבודתה ואיכות תוצריה, נוכחותם מחויבת על פי חוק ואינה אופציונלית.</p>	הנהלת האגף לבריאות הנפש
4	<p>המשבר במועצה השיקום הפסיכיאטרי בקהילה</p> <p>הדיון הציף שורה של נושאים, חלקם חדשים וחלקם נובעים מקיפאון מערכתי ארוך שנים, המהווים ביטוי למשבר העובר מערך השיקום הפסיכיאטרי החל מהדרה של צוות השיקום מקבלת ההחלטות דרך אי יישום של פרויקטים חיוניים להכלת אוכלוסיות מורכבות חדשות, משבר כח אדם שאחד מביטוייו הוא אי עדכון שכר מחויב, אי עדכון של תקינה הכרחית לאור גידול בהיקף השירותים, וכלה באיסור על מתן הנחיות מקצועיות קריטיות בתקופה. לאור זאת פונה המועצה למנכ"ל לכנס דיון אסטרטגי דחוף עם נציגי המועצה על מנת לגבש מענה כוללני הולם למשבר</p>	לשכת מנכ"ל

פתיחת היו"ר: שלום לכולם, ראשית, אני מבקש להודות לכולם שהגיעו **בהתרעה קצרה לשיבה שלא מן המניין**. מבקש להדגיש שאני שמח לראות פה נוכחות גבוהה של צוות מטה השיקום, נוכחותכם רצויה בכל ישיבה של המועצה, הנושאים שנדונים פה הם נושאים אסטרטגיים שמערך השיקום מתמודד עימם ומטה השיקום עוסק בהם, לכן אתם מוזמנים אוטומטיים לכל ישיבה.

היום ה- 27 לינואר, 2021, אני פותח ישיבת מועצה מיוחדת, **שלא מן המניין**, ראשית אבקש לפתוח במספר הבהרות:

1) אני רוצה להודות לנוכחות המרשימה שיש פה, הן לחברי מועצה, הן למשקיפים, והן לאנשי המטה, זה

בהחלט מרומם את הרוח ומראה כמה המועצה היא גוף חשוב וחיוני גם בימים אלה, תודה רבה. בדרך כלל ישיבות מועצה מהוות איזשהו שיא של עבודת הכנה ממושכת, החל מבחירת הנושאים תוך מיונם לנושאים רחביים ואסטרטגיים, בחירת הדוברים וההכנה של הדיונים. **בסה"כ יש למועצה 8 מפגשים בשנה**, המפגשים הם דיונים אסטרטגיים שנוגעים בנושאים כלל ובין מגזריים. אני חייב להגיד שלפני הישיבה הזאת, עבודת ההכנה הייתה הרבה מעבר לרגיל. **אני מודע לכך שאנחנו מתכנסים פה בנקודה מאוד מאוד רגישה ומאוד מאוד קריטית**, וחשוב לי להסביר מדוע הישיבה מתקיימת בעיתוי הזה.

2) ב-17.1, הגברת רונית דודאי, ממזכרת שיקום ארצית מזה כעשור, הודיעה כי היא מבקשת לעזוב את תפקידה בסוף חודש מרץ. מאז הוצפתי בפניות טלפוניות של אנשי מקצוע בעבר ובהווה, של משפחות, של יזמים, ארגונים ומתמודדים, שדיברו ותיארו מצב משברי וביקשו ממני לכנס את המועצה. **לאחר ששמעתי את כל הגורמים האלה, ולאחר ששמעתי גם גורמים שתהו על העיתוי ומחו על כינוס המועצה, החלטתי, בהתאם לסמכותי על פי חוק, שראוי לכנס את המועצה**. חשוב לי להבהיר, וכפי שכתוב במכתב ההזמנה לדיון, המועצה הזאת מתכנסת בגלל מצב משברי שיש במערך השיקום, **מצב שהיו לו עדויות בדיוני המועצה לאורך כל השנה**, היום נשמע היבטים למצב המשברי והוא לא קשור בהכרח רק לעזיבה של רונית, העזיבה היא כמובן עוד ביטוי למצב המשברי, היא קטליזטור לכינוס המועצה, **אבל היא לא הסיבה היחידה**, חשוב להבהיר נקודה זו.

3) **לפני** ההחלטה על כינוס הישיבה, פניתי לד"ר ברגמן, ראש האגף, תיארת את כוונתי לכנס את המועצה והזמנתי אותה לשיבה. חשוב לי להבהיר שאני רואה חשיבות עצומה בהשתתפות האגף לברה"ץ בישיבות המועצה, המועצה היא סטטוטורית והשתתפות האגף נדרשת, **אי השתתפותם בישיבות פוגעות באיכות החלטות והיכולת של המועצה לעבוד שכן עיקר עיסוקה בסוגיות אסטרטגיות וממשקים בין משרדיים**.

4) ראש האגף הביעה התנגדות נחרצת לקיום הישיבה, **התנגדות כה נחרצת עד שלהבנתי החלטה על אי קיום הישיבה הייתה פוגעת באוטונומיה של המועצה**, אוטונומיה שחיונית לקידומו ושמירת מעמדו של תחום השיקום הפסיכיאטרי בקהילה.

5) **סוגיית השיח על מעמדו ומיקומו הארגוני של מערך השיקום הפסיכיאטרי** - נגלה לעיני מכתב מהשבוע האחרון שעסק בדאגה מהעיסוק בסוגיה, חתומים על המכתב ארגונים שחלקם אף חברים במועצה, ראשית, אני מבקש להביע את אכזבתי שאיני, כנציג המועצה, מכותב למכתב כזה.

המועצה קיבלה מנדט מהמנכ"ל הקודם לעסוק בנושא במסגרת וועדה שנקראת שיקום 2030, כרגע אנחנו לא עוסקים בזה בכלל, אינני מזהה בשלות כרגע לעסוק בסוגיה והיא תידון במסגרת תת הוועדה בלבד ותובא למועצה לדיון לאחר מכן.

6) לגבי הדיון היום, הוא חייב להיות דיון ערכי, ענייני ומקצועי. אני לא אתן לשום השתלחות אישית כזאת או אחרת במה במועצה, אני אומר את זה בצורה חד משמעית, לא יהיה פה מקום לשיח אישי. כפי שכתבתי בהזמנה, אחד הדברים שחשוב לי שהמועצה תעסוק הוא ההיבט הערכי, ולמה? במהלך השיחות שערכתי במהלך השבוע הלכה ונוצרה בי תחושה קשה ואני מבקש לשתף אותה: אחד מהערכים עליהם גדלתי הוא "הכרת הטוב". יושבים במועצה אנשים שהיו חלק ממהפכה חברתית עצומה שהתחוללה כאן החל מלפני יותר משני עשורים, בגלל החשיבות שלהם, הניסיון האדיר שהם מביאים איתם, הם יושבים כאן, רונית, ללא קשר לביקורת שצריכה וראויה להיאמר, שייכת לחבורה הזו. הטוב שאני מוקיר, כמתמודד וכראש מועצה, נובע מתוך ההכרה בעושי ההיסטוריה שלנו, חברה או מערכת שלא מכירה את ההיסטוריה שלה נדונה לחזור על הטעויות שלה, מערכת שלא מכירה ומוקירה את עושי ההיסטוריה שלה היא מערכת שנותבת את קיצה.

לגבי סדר הדיון, יש כאן מספר אנשים שניתן להם את זכות הדיבור, אבל את 10 הדקות הראשונות אני רוצה לתת לרונית. הדיון הזה הוא לא פרידה אלא דיון עבודה, ואני מבקש מרונית שתסביר את ההחלטה שלה לעזוב. הגב' רונית דודאי: תודה אבי, הרבה פעמים זה מעורר השתאות הצורה שאתה אומר את הדברים, אני רוצה להודות לך, אני חושבת שזה הבמה המשמעותית ביותר עבורי, ואני מודה לכל האנשים שהתכנסו תוך זמן קצר והחליטו להגיע. שלא כמנהגי אני הולכת להקריא את הדברים שלי, אנשים שמכירים אותי במועצה יודעים שככלל אני מדברת באופן אחר, אבל גודל המעמד מצדיק שאני אדבר מהכתב, ואני מבקשת את הסבלנות שלכם, כי אתם קצת מוזמנים להיות אתי במסע האישי שלי בעשור הזה, וכמו שאבי אומר, אולי זה לא פרידה אבל זה בהחלט מקום ראוי להביא איזשהו הליך שעברתי בהליך הזה. חברי המועצה היקרים, להיות חברי המועצה הגוף הסטטוטורי המבקר על מערך השיקום, מחובתי להביא את התחושות שלי עם סיום תפקידי, חשוב לי להבהיר שנאלצתי להודיע בעיתוי שלא בחרתי בו, אך לאור האופן שבו מתנהלים דברים מזה תקופה, הגעתי למסקנה שנבצר ממני לנהל את המערך עליו אני מופקדת. אני רוצה לקחת אתכם למסע שלי בעשור האחרון, המטרות שהצבתי לעצמי עם כניסתי לתפקיד ממונת שיקום ארצית בשנת 2011:

- 1) חיזוק התשתית הניהולית של צוות השיקום, לצד ביסוס תהליכי דיגיטציה, מחשוב וארגון שיטות עבודה.
- 2) חיזוק תהליכי הרצף בין השיקום לפסיכיאטריה האשפוזית, המרפאות, לשכות הבריאות ועוד.
- 3) מיצוב אנשים עם ידע מניסיון כמרכזיים בשדרת הניהול וקבלת ההחלטות.
- 4) שיתוף בני המשפחה ומיצובם הן כמקבלי שירות והן כחלק מרכזי בעשייה.
- 5) קידום התמקצעות עובדי מערך השיקום והטמעת השפה השיקומית.
- 6) שיפור האיכות המקצועית באמצעות הטמעת כל מדידה אפקטיביים.
- 7) פיתוח שירותים מכווני אדם, תוך תפירת חליפה אישית וייעודית.

אני מבקשת למקד את הדברים שנעשו בכל אחת מהמטרות האלה. **חיזוק התשתית הניהולית מהווה מטרה חיונית להמשך קיומנו, הוא לא מובן מאליו במערכות בסדר גודל עצום כמו השיקום.** לי היה ברור כי קומץ עובדים לא יכולים לנהל מערך מורכב ללא ידע מקצועי, כלים ארגוניים, תשתיות טכנולוגיות ועוד. תשתיות אלה מאפשרות לנו איסוף נתונים, קבלת החלטות ברמת המדיניות, השקעת תשומות ראויות, מתן מענה לאלפי פניות ציבור ... כל זה דורש ידע ניהולי סדור ותשתיות מחשוב עצומות. **בעת משבר הקורונה הוכיחה מערכת זו את יעילותה באמצעות בניית כלי ניהול המעניקים נתונים בזמן אמת. התשתית הניהולית במחוזות ובמטה השיקום הוכיחה עצמה כמן המעולות שישנן בשירות הציבורי.**

חיזוק תהליכי הרצף הטיפולי-שיקומי ניתפס בעיני כנושא מרכזי מתחילת דרכי, ישנה רשימה ארוכה של מודלים ופרויקטים, החל "מעמיתים מומחים בבתי חולים" שהצלחתו מטאורית – דרך הקמת בתי קפה שיקומיים בתוך מערך האשפוז, הפרויקט בחזרה הביתה וכלה ביישום פעילויות מחוזיות רבות לקידום ממשקי המידע עם קופות החולים.

התיאום והסנכרון בין הרכזים המחוזיים והפסיכיאטרים, עובדים היום בצורה הרמונית ומשותפת, מאז תחילת הרפורמה אנו עושים מאמץ לעשות תיאום, שיתוף והדדיות מול קופות החולים, **אנו צלע מכרעת במשולש אשפוז אמבולטורי וטיפול.**

למרות זאת, אנחנו מודרים מהשיח הרשמי עם חטיבת בתי החולים ומול המרפאות. נושא זה של היעדרותנו מדיונים כה חשובים פוגעת בהצגת הנתונים, בפוטנציאל השירות, וקביעת יעדים אמתיים למערכת. הרפורמה בבריאות הנפש רק מדגישה את המשמעות של ההוצאה של מטה השיקום מהשיח, הוצאה זו נובעת, לדעתי ממקומו הלא שוויוני ומחוסר העצמאות שלנו בזירה המשרדית והציבורית.

מיצובם של בעלי ידע מניסיון חשובה בעיני מאד, בסוף שנות ה-80 ניהלתי קבוצה עם מנהלת משלוותה, הקבוצה התמשכה במשך עשור, זה התנהל במודל לא מסורתי, הורדנו מחיצות וגבולות, כל התערבות שלמדנו בעת ההיא הובאה לקבוצה כדי לחקור ביחד, היינו צמאות לדעת כיצד הקבוצה תקבל אותה. חוויה של כתף אל כתף, עשיה משותפת, הובילה לחיזוק והבנה בערך השוויוניות והשיח ההדדי. החיבור לשפה השיקומית עם קידום החוק ביחד עם יחיאל שרשבסקי והצוות שגובש סביבו, הביאה אלטרנטיבה שקסמה לי ולקולגות שסביבי, פיתחנו שפה ייחודית שיש לי הכבוד להיות חלק ממייסדיה, הבנתי שמתמודדים צריכים לקבל תפקידים ייעודיים בשדרת הניהול ולהיות חלק מקבלת החלטות. אכן התקן הראשון שהתקבל יועד למי שהיה לו ידע מניסיון, תפקידו היה לפתח עוד שירותים, התערבויות ותפקידים ייעודיים המנוהלים על ידי מתמודדים. זה הצמיח מתמודדים שמופיעים בכלי התקשורת ללא מורא, כל זה בשיתוף ארגונים רבים שגויסו לכך.

לגבי בני משפחה, היה ברור לי כי למשפחה יש לתת את המרחב המדויק, תמיכה וידע, העצמה וחיזוק. התקן השני שנוסף הושם כאחראי על פיתוח תחום זה. ואכן, מרכזי המשפחות הרבים בארץ ממלאים את תפקידם באופן ראוי לשבח ללא כל תנאים מוקדמים ולכל פונה. כעת בתקופת משבר הקורונה זה בא לידי ביטוי במיוחד.

הטמעת השפה השיקומית ותפיסת ההחלמה קיבלו ביני חשיבות מיוחדת. היה צורך במערכת הכשרה מובנית. תחום השיקום עלה מדרגה עם הקמת הבית ספר הארצי לשיקום. בית הספר משמש בית ספר יישומי ייחודי, שילוב מגוון אוכלוסיות הלומדות בו, היותו מסד לשיפור השירות. השיפור והאיכות המקצועית מתכתבת באופן הדוק עם התמקצעות העובדים, זה בא לידי ביטוי בפיתוח, יישום והטמעה של כלים מקצועיים. תהליך זה מהווה חיקוי בארץ ובעולם.

הכלי להערכת האיכות המקצועית של שירותי השיקום, פיתוח מנגנון סלי איכות ותימרוץ על פיתוח העשייה השיקומית. שמים כמטרה את שיקום האדם בקהילתו, ככל שהשירותים סרגטיביים כך היכולת להשתתף בקהילה קטנה.

כל השירותים ממוקדי אדם, שביעות הרצון וההצלחה השיקומית בהם נחווים כטובים יותר. אנו נעזרים בכלים הללו כדי לקדם את מקבלי השירות בתחומים שונים.

קצרה היריעה מלמנות את ההישגים הרבים שהושגו בשנים האלה, יעידו הפרסים שהתקבלו על כך. במערך השיקום הוקמה תשתית שמאפשרת לו לשגשג ולפרוח, להיות יצירתי. ברור כי סיבות רבות קיימות עבורי להישאר וליהנות מפרי עמלי בעשור האחרון, דווקא בעת הזו בשלו תהליכים רבים שמביאים עבורנו כבוד והערכה רבה. זהו זמן טוב עבורי כמנהלת לקצור את פירות העבודה הזו.

אם כן למה אני פורשת כעת? התחושה שלי היא שסמכויותי נגזלות ממני אחת אחר השנייה מסיבות לא ענייניות, מודרנו מדיונים מקצועיים, מודרתי מענייני רכש, ראש האגף הודיעה בתפוצה רחבה כי לא לכבד מכתבים שלנו בנושא הקורונה. חשתי בהתקפה אישית ופוגענית ללא הצדקה. חשתי כי המחירים האישיים כבדים מדי, **ובפרט שאין טעם לאייש משרה כה בכירה ללא כוח ניהולי.**

צוותי הניהול במחוזות צמחו במערך השיקום והתאהבו בשפתו הייחודית. תכניות העבודה הן הטובות בשירות הציבורי. נשאלת השאלה האם עתיד מערך זה בטוח? אין כמו ההיסטוריה כדי ללמד על ההווה.

פרופ' אבירם בספרו על השירותים הציבוריים בתחומי בריאות הנפש כותב ש"שיקום פסיכיאטרי נמצא בשולי סדר היום הציבורי, יש לשקוד כל העת על פיתוחה של הרפורמה השיקומית."

אני מבקשת לקבוע כי למערך השיקום עדיין אין מקום בטוח ומרכזי במשרד הבריאות, למרות הגודל המתעצם הוא נמצא בשוליים, אנחנו חשים לא מוגנים, התשתית האנושית שלנו קטנה ומוזנחת. סוגיות דחופות כגון צעירים בסיכון, הוצאת חולים ממסגרות, החמרה במצב הנפשי ברקע הקורונה מתקשות לקבל מענה אלה מפני שהפכנו למובנים מאליהם.

דבריי אלו באים מעומק הלב ונועדו לטלטל את המערכת הנדרשת לזעזוע. במעמד הר סיני, משה יורד ושובר את הלוחות. אינני משה ואינני מתכוונת לשבור כל לוח. אני מבקשת מכם לשמור את העצמאות והתנופה עליהם אנו עמלים יום ביומו, כמו שעשו יחידי הסגולה שהביאו לכתיבתו של חוק השיקום.

יו"ר: תודה רבה רונית אני מודה לך על דברים שנוגעים בלב, גם מציגים מחויבות אין קץ וגם באמת ממחישים את הדאגה והמצב המשברי שנמצא היום. אני מודה לך גם על הניסיון להישאר ממלכתית לאורך מרבית דברייך, אני מבהיר כי אמירות שיש בהם משום פגיעה אישית יוצאו מן הפרוטוקול.

אבקש מהדוברים הבאים להימנע מדברים אישיים, קל וחומר שמי שלא אמור לענות על הדברים האלה לא נמצא פה, יש דברים ענייניים שצריכים להיאמר ואני אעמוד על כך. הגב' אורלי אורן: האם יש תנאים בהם תחליטי לחזור בד מההתפטרות? הגב' רונית דודאי: **התשובה היא לחלוטין במה שרשמתי. אם יש עצמאות ניהולית, אוטונומיה ניהולית למערך, אז התשובה שלי היא כן.**

יו"ר: תודה רבה, אני רוצה לפנות בבקשה למיכל וולדיגר, היא תדבר בצורה תמציתית בנושא המצוקה הבלתי נתפסת של אנשים עם תחלואה כפולה.

עו"ד מיכל וולדיגר: יש הרבה דברים כואבים אבל אנסה להתרכז במה שחשוב למפגש הזה. לא רוצה לזעזע אף אחד מכם, אבל לפני שבועיים או שלושה נהרג שוב צעיר בתחילת שנות ה-20 עם תחלואה כפולה, נהרג ברחוב מפגיעת מכונית. הוא לא דר הרחוב היחיד.

ככובעי תחלואה כפולה, פתחנו קבוצת הורים כלל ארצית, עם 17 משתתפים ומשתתפות, 5 מהם זוגות, אני מתוך ה-12, שליש הילדים נמצאים ברחוב. זה לא מתקבל על הדעת בשום צורה, חסרים לנו בתחלואה כפולה מענים למתמודדים כאלה, המענים מעטים מדי והתור הוא ארוך.

אנו נדרשים לפרויקט כמו housing first, לא מדובר בחיות אלא באנשים, שמתמודדים עם שתי מחלות כרוניות קשות. אין לנו את הבסיס הזה של הבית תחילה, קורת גג תחילה. חסרים לנו מסגרות, אני יכולה להמשיך ולפרט.

באתי להשמיע את הקול שאני מלווה בשבוע עשרות משפחות, המצב קטסטרופלי, אמא מתקשרת אלי ואומרת – הוא רוצה ללכת אבל לא מוכנים לקבל אותו, חברה עם תחליפי סם, רוצה להיגמל, גם מהתחליף, אולי מקום אחד מצאנו בארץ שמוכן לטפל בהם, פרטי כמובן.

אני חושבת שהדבר הגדול ביותר וראוי למאבק הוא **התנאי הבלתי הגיוני, שלמרות שהם מתמודדים עם 40% נכות נפשית, לא מקבלים סל שיקום אם לא נקיים איקס זמן, זה הלך והצטמצם, אי אפשר לדרוש – תחלימו ואז נטפל.** אני מבינה את הקושי להכניס בחור שעדיין לא נגמל למקום עם נקיים, אז תקימו מסגרות שמתאימות לשלב הזה, יש להקים מסגרות כאלה.

יו"ר: היה לי חשוב שתדברי על הנושא הזה העניין של אוכלוסיות שלא מקבלות מענה מכל מני סיבות הועבר בצורה מאוד חדה וברורה, תודה רבה לך, אנחנו כמובן נמשיך בנייר העמדה בנושא. הדובר הבא הוא רפי לוי מארגון העובדים הסוציאליים.

עו"ס רפי לוי: אני גם חש את התחושה המשברית, בעיקר כי כעו"ס משנת 2010 פחות או יותר ליוויתי את רונית כעובד שיקום ואחר כך גם במערך האשפוז, והלכתי תחת המערכת שהיא נהלה והובילה לאורך כל השנים וראיתי את ההתפתחות ואני שותף לדאגה, אני גם חש בשנים האחרונות את המשבר שהולך ומתהווה בתחום השיקום, וכנציג ארגון העו"ס אני מרגיש את המשבר הזה באוכלוסייה שאני מייצג, אני מייצג עו"ס בתחום הבריאות אבל התחום שבאתי ממנו תחום השיקום והתחום שאני מכיר מתחילת העבודה שלי, הרבה חברים שלי ואנשים שאני מכיר גם בארגון שותפים לפעילות המאוד רחבה שעשו באיגוד ושעושים עובדים בעצמם בצורך לייצג את עצמם מול המערכת, יש פה משולש בעייתי שכולם מכירים אותו היזמים, המשרד והעובדים. והמשולש הזה השפיע ישירות על העובדים וכמובן שדרכם זה השפיע על מקבלי השירותים,

מקבלי השירותים נמצאים תחת הנקודה אולי הכי קריטית בסיפור הזה, כי למענם הוקם המערך הזה, ובעצם אם עכשיו אנחנו מדברים על תחושה של משבר ודאגה למערך הזה, זה דאגה לחיי אדם. **סל שיקום מציל חיים, ממה שראיתי לאורך שנים. גם כעו"ס פרטי ועו"ס של קופת חולים לאומית אני מלווה אנשים בשיקום.** אנחנו חרדים כארגון בראש ובראשונה לעובדים הסוציאליים שאנחנו מייצגים.... יו"ר: תוכל למקד את הדיון בצו ההרחבה, שמחייב את תחום השיקום לעמוד גם בהישגי מאבק העובדים הסוציאליים האחרון....

עו"ס רפי לוי: הצו קיבל תוקף חדש ב-2020, היה צו הרחבה על ההסכם הקיבוצי הקודם, שגם אותו לא הצליחו לכבד בצורה מסוימת. הארגון מבין שהצו החדש לא מקוים, הוצאנו מכתב ליזמים לפני יומיים, אתמול בעצם, שמדבר על הדאגה הזאת שלנו, של האיגוד מפני השחיקה של המעמד של העו"ס בתוך מערך שיקום.

יו"ר: האם היזמים משופים על הנושא של צו ההרחבה?

מר שאול בוארון: ממש לא. גם שלחתי מכתב ולפי דעתי לפני שמוציאים מכתב צריך לבדוק את הדברים בצורה נכונה יותר. אתם שלחתם שקיבלנו כסף, רק לידיעתכם ארגון העו"ס, עם כל הכבוד, ממרץ 2017 אנחנו משלמים לעובדים שלנו ועדיין לא קיבלנו את הכסף. לגבי הפעימה השלישית, נכון שהם שלחו איזה תעריף מסוים שיש בו טעות, כבר שלושה שבועות מבטיחים שישלחו חדש ויעבירו לנו כסף, עדיין לא קיבלנו אפילו לא אגורה אחת.

עו"ס רפי לוי: העמדה של הארגון היא אחריות כלפי העובדים עצמם, מי שלא יכול לעמוד בתנאים ואין לו מספיק קרדיט לחכות לשיפוי, שלא ייגש למכרזים. לא יכול להיות שיזם ייגש למכרז ויגיד אני אשלם אם ישלמו לי. אי אפשר לקחת את העובדים כבני ערובה.

יו"ר: אני ביקשתי להעלות את הנושא הזה בגלל שזהו עוד היבט של משבר כוח האדם החמור בו נמצא המערך, משבר שאחד מדיוני המועצה הוקדש לו. גם נושא זה מדגיש את מדיניות התיעדוף של האגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות.

מר שאול בוארון: א', לא כולם זכו במכרז כמו שאתה חושב, ב' אנחנו לא מפעל מייצר, אנחנו מקבלים מהמדינה תקציב, עם רווח של 4-5% ומזה הרווח שלנו, יתר הכסף הולך לעובדים ולאחזקה, אין לי בעיה לפגוש אותך ולהסביר את הכול.

יו"ר: הישיבה הזו מטרתה לזקק את המצב המשברי. דיברנו על הדרה משיח מקצועי, על מכרזים שמבוטלים, אוכלוסיות שלא מקבלות מענה, ותיעדוף תקציבי לקוי, לא יכול להיות שעו"ס במערך, שהם עמוד השדרה המקצועי של המערך כולו, לא מקבלים את שמגיע להם לפי צו ההרחבה. זה עוד היבט למשבר, אני מבקש להמשיך הלאה.

עו"ס רפי לוי: אני מביע את הדאגה שלי ממי שיחליף את רונית, מההפרטות שמביאים תקציבים ממקומות אחרים, אז נראה פרויקטים ויוזמות כמו שראינו בחלופות האשפוז שיביאו לכך שלא ניתן לגייס עובדים בשירות המדינה, אלא הוסטל פרטי שמקיימים אותה צורה של העסקה.
יו"ר: גיא אלמוג, מייצג כאן את המחוזות של השיקום.

מר גיא אלמוג: לפני שאגיד את הדברים שביקשתי להגיע היום, אני נרגש לשמוע את הדברים שרונית דיברה עליהם, אני חייב להגיד שקשה לי לעבור מעבר הלאה. אני מתרגש להופיע בפני המועצה זה פעם ראשונה בשבילי, ביקשתי יחד עם עמיתותיי מנהלות תחומים במחוזות, העליתי את הדברים על הכתב וברשותכם אקרא. שמי גיא ואני מנהל תחום שיקום פסיכיאטרי במחוז ת"א, נמצאת אתי גם עמיתתי גבי רותי שטרית מנהלת תחום שיקום מחוזית. **אגף השיקום עבורי הוא מקום לגאווה, אני מזדהה עם הערכים המגולמים בו, בכל שיחה מקצועית, בין אם מקבלי שירות, המשפחות, קולגות. הידע שכל אחד צבר, הכבוד לאדם, התחושה שלי מניעה אותי ואת עמיתותיי להבטחת איכות מקצועית למען שיקומם של מקבלי השירות.** אני מדבר בגוף ראשון אבל אילו עמיתותיי היו נשאלות אני בטוח שהיו משיבות באופן דומה. אנו אמונים על פיקוח, יוזמה ופיתוח מענים חשובים בקהילה. אנו פועלים לחיזוק רצף השיקום, מרחיבים אותו לקשרים עם הסנגוריה, משרד הביטחון, והשותפים המרכזיים בתי החולים.

ב-20 השנים האחרונות ענף השיקום צמח בצורה מטאורית אך ללא מתאם בכמות התקנים, אנו נאבקים לשמור על מקצועיות במציאות המשתנה ובנוסף לסיכונים שבקורונה. דרושה מנהיגות שמבוססת על חזון, ראייה מערכתית, שמאפשרת נקודת מבט על ניהול מותאם והצרכים הייחודיים של כל מחוז.

אנו מבקשים להדגיש בפניכם את הדאגה שלנו באשר לשינויים הפרסונליים באגף. אנו רואים חשיבות על שמירת רצף העבודה, לצד המחויבות הבלתי-מתפשרת לפעול להמשך שגשוגו, במיוחד בעת הזאת, שנדרשת יציבות להמשיך במשימות העומדות בפתחנו. אנו מודים על ההקשבה.

יו"ר: דיברת על החוסר בתקנים, העומס הבלתי-נתפס כמעט שיש לכל עובד ועובד שיקום. תרשה לי בהזדמנות הזו גם להביע את הערכתי לעבודה שלכם בתקופה מאתגרת זו.

ד"ר חגית גור זיו: מבקשת להביע את הערכתנו לדברים הנפלאים שעשית רונית, מנית את הדברים ואני חושבת שהרשימה ארוכה ומכובדת.

אני רוצה באופן נקודתי לדבר על הכאב של המשפחות, זה לא מחוסר הערכה למה שנעשה, אלא מראיה לעתיד. מיכל הזכירה את התחלואה הכפולה, העניין הוא ריבוי מוגבלויות, לא רק אנשים עם בעיות סמים והתמודדות נפשית, אלא גם מוגבלות כפולה, זה משהו שמעסיק מאוד את המשפחות. היו מכרזים שלא התקדמו ומסגרות חדשות לא נפתחו והמצוקה גדולה, נוצר מצב שלמתמודדים היותר קשים אין פתרון, המסגרות בוחרות את מי שיותר נוח לעבוד אתו.

נושא נוסף שמציק לנו, הכנסת את התפיסה של התאמת השיקום מכוון אדם, הבעיה העיקרית, שהמשפחות חוות פער גדול בין האידיאולוגיה שאנו מסכימים אתה למה שקורה בשטח. בשטח כשאנשים לא מתאימים למסגרת פשוט מוציאים אותם מהמסגרת. זה לא מוריד את הערך מהעבודה הנפלאה שנעשית, אני רק מדברת על איפה המצוקות שלנו.

לגבי היחס למשפחות, בניהול השיקום למעלה יש תפיסה מקבלת ומכילה, ואין ספק שמרכזי המשפחות התפתחו בצורה יוצאת מן הכלל, כולל מומחה בן משפחה עם ניסיון, ועדיין התחושות שעולות לעיתים זה יחס של חוסר סובלנות, חוסר כבוד, הסתתרות אחרי הסעיף של שמירת סודיות, ואנחנו יודעים ששיתוף המשפחות זה קריטי לשיקום, יש פער בין הכוונה למעלה למה שהמשפחות חוות.

יו"ר: תודה, נתת לנו נתונים קשים שממחישים את הקושי לתת מענה לאוכלוסיות מורכבות, זה בעיה שעולה פה לא אחת.

הגב' סילביה טסלר-לזוביק: אני חייבת לומר שאני קצת מבולבלת מהישיבה הזאת, **הבהרת שלא יהיו פה הכפשות אישיות ואני מאוד מצטערת שזה כן קרה, זה מצער ואין לי אלא למחות על זה.** הבנתי שאנחנו מדברים פה על מצב משברי, לתחושתני נצא מהישיבה עם רשימת מכולת של בעיות ידועות שנים, רשימה לא ממצה. אני לא יודעת אם כן לאן זה הולך. שמעתי את הדברים שלך רונית והכאב שלך, אבל מדובר בסכסוך אישי ומה המועצה יכולה לעשות בנושא הזה? אורלי ששאלת אם אפשר לעשות משהו כדי להפוך את ההחלטה של רונית, אז רונית תתקני אותי אם אני טועה, אבל אמרת שאם תקבלי סמכויות עצמאיות את מוכנה לשקול ואפילו תשמחי לחזור. **זה עניין פנים משרדי, זה לא משהו שהמועצה יכולה לדבר עליו. המועצה לא יכולה לדבר על מבנה פנימי ארגוני של משרד הבריאות, זה לא מנדט המועצה וזה לא נכון.** אז אני מבולבלת ממטרת הישיבה. אני מצטערת שהכפשות אישיות יצאו, זה רק מחזק את השמועות רבות השנים שיש פה עניין וסכסוך אישי, חבל.

יו"ר: אני גם מצר על כל אמירה אישית שנאמרת, אני מתייחס אליה כאמירה בצער, הפרוטוקול שייצא לא יכלול אמירות עם גוון אישי, מכפיש וכו'. צר לי על תחושתך סילביה, אבל לצערי היא לא משקפת את הישיבה, 95% מהדברים שרונית אמרה היו ממלכתיים, הם הביעו כאב גדול ודאגה. אני לא חושב שהמשבר הנוכחי הוא רגיל, שמאפיין את כל התקופה, אני נמצא מעל 20 שנה בשדה וזה לא משבר רגיל, מתח בסמכויות בין ראש אגף וממונה שיקום זה מתח טבעי שליווה את התחום תמיד, נמצא פה ממונה קודם ויכול להעיד על כך.

אינני מתכחש להיבטים פרסונליים במשבר אך עיקרו ענייני ומקצועי, ואני חושב שגם הדיון פה מוביל למסקנה הזאת, כמובן שלא כולם חייבים להיות שותפים למסקנה הזאת, אני משתדל לנטרל כל דיון פרסונאלי, אינני חושב שאי יכולת של העברת מכרזים, מצוקת תקנים או יכולת יישום של צו ההרחבה, קושי עמוק בפיתוח פתרונות למציאות משתנה מעידים על בעיה פרסונלית, יש פה הרבה סוגיות לא פרסונליות, זו דעתי. הדוברת הבאה ריבי בבקשה.

הגב' ריבי צוק: מבקשת לומר דברים ברוח שסילביה אמרה. יש כאן כמה נושאים שאני לא רואה איך הם מתכתבים אחד עם השני. יש נושאים של בעיות שיקום, מוסכמים על כולם, הם לא התחילו אתמול ולא יסתיימו מחר ואני לא חושבת שהם אשמתו של גורם כזה או אחר בין למנות את האתגרים של עולם השיקום לבין להגיד היום יש מצב משברי, יש מרחק.

אמרת שלא מדברים על מבנה ארגוני, כן דיברת על משהו שמתקיים 20 שנה בין שיקום לטיפול, יש פה נושאים שההיקש והחיבור ביניהם לא ברור. אני יכולה להדגים את זה על שני דברים שדיברת עליהם כרגע, הדיור וצו ההרחבה.

מכרז הדיור הוגש 3 פעמים, 3 פעמים נוהל על ידי מטה השיקום, 3 פעמים נמשך על ידי המשרד שהבין שהמכרז שהוגש הוא לא נכון, לא בשל, אגיד בשתי מלים – עמימות של מה שצריך לתת לפי אותו מכרז, חוסר התאמה בין זה לתמחור של המכרז, בגלל שכל זה מוביל למקום שבו לא ברור מה צריך לקבל, ולכן לא ברור מה אפשר לדרוש ועל מה לפקח, בהמשך, מה הצרכנים והמשפחות אמורים לקבל.

צו ההרחבה, הצו לא חל בגלל שארגון העו"ס, וראית את זה כבעיה לאגף, לא טרח לניסוח **שיחיל את אותו צו גם למי שעובד במיקור חוץ**, לא יכולים להיכנס לכל כשל ובעיה, בחלקם הם של משרד הבריאות בחלק הזה שלו, או של אגף השיקום בחלק הזה שלו. איך הופכים את זה – מאמירה שהיום זה במצב משברי והוא נובע ממשהו שקורה באגף, לא מצאתי את הקשר הזה במה שאמרנו עד עכשיו אלא בקשר לסוגיות אישיות. ואומר, אין ספק שזכות ענקית שמורה למי שעמד בראש אגף השיקום, שהוא שינה את עולם שיקום הנפש, אבל מדיניות הבידול שהייתה חשובה בתחילת הדרך של השיקום, בגלל שבתחילת הדרך העולם המסורתי של בריאות הנפש לא הבין ולא קיבל שיקום, אני חושבת שהיום אנחנו במקום אחר, והפרשנות האוטומטית שלנו שצריך להמשיך באותה דרך, עם תקציב 1.4 מיליארד, זה לא הגיוני. אין הפריה הדדית שכל כך דרושה בין העולמות האלה, **שירותי הטיפול והשיקום ניתנים למתמודדים והמשפחות ללא קשר או תיאום ביניהם**, הגישה הדיכוטומית מחטיאה את המטרה.

יו"ר: מכרזים לא עוברים בגלל היעדר תקציבים מתאימים, עם כל הכבוד לתקציב שציננת, יש היום מעל ל-30000 זכאי סל שיקום, התקציב פר קפיטה (לאדם) הולך ונשחק ברציפות כל שנה, אין מכרז שלא עובר אם יש לו את המשאבים הדרושים. אינני חושב שיושב כאן אדם אחד שאינו חפץ בקשר הדוק והרמוני בין מערך הטיפול למערך השיקום, לא מצליח להבין את הטענה הזאת. שאול אתה רוצה להגיד משהו?

מר שאול בוארון: ריבי צודקת ברוב הדברים, דיברתם על מכרזים, לצערנו בית המשפט לא סתם דחה, אנחנו לא נגד, בתנאי שנוכל לקיים את ההוסטלים והמכרזים האלה. אני חושב ואני שומע אתכם כבר מעל שעה, אני מקווה שבסופו של דבר, יתקבלו החלטות, אני חושב מישיבות כאלה, אתם מדברים ו, מקפלים הכול והולכים הביתה וזה הולך לפת, בכל מקרה היכן שאני קשור, **אני רוצה לראות החלטות**.

המקרה של רונית זה מאוד מצער, וזה גם מקרה שני שזה קורה, גם לפני היה סיפור דומה. אני חושב שזה לא היה צריך להגיע לרמה הזו, אבל לצערנו זה הגיע, מי שיפגע בסופו של דבר זה השיקום ולא משנה באיזה דרך, כי בסופו של דבר הייתה לנו דלת פתוחה ואפשר לדבר ויש עם מי לדבר. כואב שזה קרה, צריך לזכור שהיא התפטרה ולא פוטרה, אנחנו עובדים בשיתוף פעולה עם המשפחות. גם אנוש, כולנו, כשזה לא מתאים, אנחנו מגישים לבית המשפט התנגדות. עד היום, אנחנו ב-2021, מקבלים 770 ש"ח לדייר עבור דיור. זה אל ייתכן. אם תסתכלו בדיור מוגן, אם לא היה **מוסיפים להם אותם 1,000 ש"ח**.

יו"ר: הסוגיה עלתה במועצה ולמול משרד השיכון ננסה לקדם זאת שוב. **מר שאול בוארון:** הייתי אצל שר השיכון, לפני 15-12 שנה, העלנו את זה מ-650 ל-750, ומאז זה לא עלה. המועצה צריכה לצאת עם החלטות ולהילחם, גם הדיור בהוסטלים, אבל וודאי שהדיור המוגן. איך הם יכולים להתפתח, לגור זוג בדירה או בודד בדירה, אם המשפחה לא תיתן כסף, ולא לכולם יש לתת. תוציאו החלטות על הדברים האלה, נלחם עליהם ביחד.

הגב' ורד שפיר קיסר: אף אחד לא העלה כאן את הנושא האישי. מבקשת להגיב בקצרה לסילביה. **אנחנו באים אליכם כמועצה ומביעים את דאגתנו ממערך השיקום, כל אחד עושה יום וליל כדי שהמערכת הזאת תעבוד בצורה המקצועית והטובה ביותר. כל הנושא של שיקום וטיפול שכל היום מבוססים בה, כמה זה חלק מהסדר היום-יומי של העבודה שלנו.** אתם ממשיכים לנפנף במיתוסים שלא קיימים בשטח. מה שהיה לפני 20 שנה לא נכון להיום לעבודתנו.

מר יחיאל שרשבסקי: אני רק רוצה לתת פרספקטיבה, **עבדנו יחד עם האגף, לא תמיד בשמחה, אבל הצלחנו לעבוד ביחד**. אלה דברים מערכתיים, התערבויות מהסוגים האלה של הכניסה לפרטים הביצועיים של השיקום, על ידי המערך של האגף, לא היו מעולם ולא מאפשרים לעבוד, כיוון שאם רונית מנהלת את השיקום, והיא קובעת איך ייעשו החיסונים, ויש לה התערבות שגורמת לאיחור של החיסונים בשבוע שלם, אין בזה שום דבר אישי. אם יש התערבות בהפעלת פרויקט סוקרי האיכות, שתורת משמעותית לטיוב האיכות של המערך, זה לא אישי אלא פוגע באופן מעשי. **כל דבר זה 'אישי', אבל אם זה פוגע בעבודה עצמה, זה ענייני**. אם יש התערבות בשיתוף הפעולה עם קופות החולים – זה אישי? אני לא בטוח. אם מבטלים מכרזים, זה אישי? אם לא נותנים להשתתף בדיוני מדיניות שקשורים לשיקום או מתערבים בהחלטה של ועדת שיקום וקובעים וסותרים החלטה של רכזת שיקום – זה אישי? אני לא בטוח.

כל זה נעשה על ידי מישהו, אבל זה התערבות בפעולה. אם לא אומרים איפה יש כניסה, ולמה מתערבים בכל דבר אז אין ניהול אמתי - וזה בעייתי. אני לא שותף לשמחה של ריבי לגבי ההגעה למקום שהשיקום בטוח, אחרי שיש אתננים שמישהו קיבל בדמות פרויקט כזה או אחר, קל לשמוח. אני חושש למעמד השיקום, חושב שאנחנו צריכים לעשות כל דבר כדי שהשיקום יוכל לפעול בעצמאות יחד עם שיתוף פעולה מובנה בינו לבין האגף.

הגב' הדס נתן: כיו"ר עמותת לשמה, העמותה היחידה בארץ שמתנהלת על ידי מתמודדים, קודם כל תודה לרונית. כל התקופה תמכה ועזרה בהקמת הפרויקטים של העמותה, כמו בחזרה הביתה ועמיתים מומחים, כל השנים קיבלנו תמיכה, ואם רונית באמת תסיים את תפקידה אני מביעה בהחלט דאגה מה יקרה עם שיתוף הפעולה. לשמ"ה זקוקה מאוד לתמיכה על מנת באמת לקדם את המתמודדים והצגת מתמודדים במערך, דבר שהוא מאוד חשוב, עיקר העניין זה בעצם מה יקרה, מה יהיה הלאה.

יו"ר: את מדברת פה על תחושה של חוסר וודאות.

הגב' שרון כהן: אני רוצה להתייחס לדברים שאמר יחיאל ולחזק את הדברים שלו. אני כאמא גם למתמודד בתחלואה כפולה ופעילה עם מיכל באמונת"כ, לאור הניסיון הרב שיש לי עם המערכות, אני בהחלט חושבת שהדברים שרונית ציינה, של ידיים כבולות, חוסר יכולת להתנהל, וריבי לך אני אומרת מהצד השני אנחנו **כמשפחות רואים את הפגיעה במתמודדים**, רואים את הפגיעה כאשר הוויכוחים שנמצאים בתוך המשרד, ואין להפריד בין האישי לבין הארגוני, **בסופו של דבר כשלא מאפשרים לעובדים לעשות את מלאכתם נאמנה**, כשלא מאפשרים להם להביא את מה שהם מאמינים בו לביצוע ולצדערי יש הרבה מאוד מאבקים, בסוף מי שנפגע זה המתמודדים, בני המשפחות שלהם, הדברים שרונית אמרה, אני לא ראיתי בהם דברים אישיים, אני חושבת שכל עובדי המקצוע בכלל צריכים לשים את המטרה לפני הוויכוחים ולפני שכובלים את ידיהם של העוסקים במלאכה הכל כך חשובה הזאת.

יו"ר: הכול אישי אבל אנחנו נשארים במקצועי פה. נעמי את רוצה להגיד משהו?

פרופ' נעמי הדס-לידור: מבקשת להגיד משהו לרונית, אנחנו מכירות מאז שהיית בת 21, לשמוע את ההתפתחות של הדברים שלך זה מרגש וקצת מעורר אפילו בכי כי אני מסכימה מאוד עם יחיאל, נלחמו ביחד על העצמאות של השיקום ועל השפה של השיקום, **ולעמוד פה עכשיו ולראות את המשבר הנורא**,

והריחוק הנורא למרות כל המאמצים כן לשמור באיזו שהיא צורה על הרצף, אני מסתכלת על הפרויקט שורד בלוש עשתה בשנים האחרונות לחיבור הרצף, ולנסות לדבר באותה שפה, וכמה זה קשה, והמלחמות שלך על העצמאות יחיאל, ואיך והמערכת מאוד מקשה על שיקום, אנחנו עובדים היום עם משהו כמו 43,000 אנשים, זה המון אנשים, זו המהפכה החברתית הגדולה ביותר שהצליחה להתקיים במדינת ישראל אני אומרת לסטודנטים שלי. היא כן עומדת בסכנה היום וצריך להילחם עליה, וזה נחמד מאוד לראות פה את הדברים של גיא, של ורד, שדואגים לעניין הזה. אולי אפשר יהיה לחשוב שוב בין המערכות האם אפשר כן לתת עצמאות מיוחדת לשיקום, כמו שהיה לנו בשנים הראשונות, זה היה קשה, היה כרוך בהרבה מאוד מלחמות, ורונית כל הכבוד שהחזקת מעמד עד עכשיו, אולי משהו יקרה בעקבות הדברים שנאמרו פה, ואבי תודה לך, לא פשוט לנהל היום ישיבה כזאת.

יו"ר: תודה. רונית המשפט האחרון.

הגב' רונית דודאי: החלק האישי נבע מהצורך לשים גבול. בחלק המערכתי מעולם לא ויתרי, ההצלחה של להביא למערכת הזאת מיליארד שקל בעשר שנים היא דווקא היכולת לעבוד עם המערכת מעבר למה שבעצם המצב ההיררכי הזה אפשר לי. זאת אומרת הרבה מאוד דברים הושגו למרות המצב ההיררכי הזה, העצמאות של מערך השיקום נדרשת כדי שהוא ימשיך לפרוח, בסדר גודל כזה חשוב שמי שיוביל את זה יהיה אדם עם האידיאולוגיה, השפה, המטרות הנכונות, ואני חושבת שזה מה שנפגע. אני לא חושבת שיש לכם סיבה להאמין שיש פה סכסוך אישי ובגלל זה אני הולכת.

זה נתון בחמשת השנים האחרונות שלי ולא הלכתי, כי הצלחתי להביא כספים, להכין תכניות, יש לנו עשרות תכניות שמחכות לפרוץ, הלכתי כי כעת מצמצמים את היכולת הניהולית שלנו.

אולי דווקא עכשיו צריך שמערכת חברתית תהיה במרכז משרד הבריאות. זה קשור לכספים ותפעול והחלטות, המערכת כל כך גדולה ואתה לא שותף במקומות שבהם מקבלים החלטות. אף אחד לא צריך לדאוג לי באישי, יש חיים אחרי מערכת ציבורית, אני מבקשת שזה לא יהיה הנושא. אני לא הנושא, המערכת של השיקום היא הנושא. אני מודה לך אבי על הניהול של היום הזה, ועל המקום שנתת לי לתת את דבריי.

יו"ר: תודה רבה. אני רוצה לסכם. אני מבקש להודות לכם. הדיון הזה היה מורכב בשבילי ואני חושב שחלקכם יודעים עד כמה. אני חושב שחלקו הגדול היה מאוד ענייני ומקצועי וממלכתי. אני לא יכול לתפוס את רונית בגלישה אישית שהייתה שם כי היא דיברה מדם ליבה וכמובן אצטרך להתייחס לזה בפרוטוקול. אני אסכם את הדיון ואגזור החלטות מהפרוטוקול, אעשה את זה ביישוב הדעת וזה יעבור לעיונכם, לאחר מכן נאשר את ההמלצות בין חברי המועצה.

הדיון הזה התכנס לאור מצב משברי רגרסיבי ייחודי שאני מזהה אותו, חלק מהחברים מזהים אותו וחלק פחות. עם כל הכבוד למיליארד 400, אנחנו מתקרבים ל-43,000 מקבלי שירות. פר קפיטה, יש ירידה ושחיקה הולכת וגוברת. מערך השיקום מתמודד היום עם אוכלוסיות מאוד מאוד מורכבות שהן יותר דומות לאוכלוסיות הרווחה, לכן החשיבות והקשר עם משרד הרווחה חיוני, אנחנו מתמודדים עם מחוסרי דיור, תחלואה כפולה ועוני הולך וגובר, דיברנו על קריסה כמעט מוחלטת של תחום התעסוקה הנתמכת,

כל זה מביא עוני, תקציבים עוברים לרשויות הרווחה ולא מגיעים למתמודדים, כל הדברים האלה מצריכים מענה וגמישות של המערך, דווקא בתקופה זו ישנה סטגנציה ורגרסיביות ולאור זה הדיון התכנס, החלטת העזיבה של רונית היא עוד ביטוי למשבר. יש לשים את זה על השולחן, החלטת העזיבה נובעת מתחושת מצוקה, ולטעמי היא הרוויחה את הזכות לשים אותנו על שולחן המועצה.

אני אכנס את הדברים שהבאנו כאן, דיברנו על נושאים של הדרה משיח, חוסר עצמאות בהחלטות מקצועיות, מכרזים שבוטלו, עם כל הכבוד של מכרזים שהגיעו לבית משפט, זה עניין של משאבים. אם לשאול היה את התגמול המתאים, שום דבר לא היה מגיע לבית משפט.

בנוסף, מניעת מתן אפשרות להנחיות לשטח עקב הקורונה, המחסור הגובר בתקנים, חוסר יכולת לגייס כוח אדם ונטישה של כוח אדם מקצועי בגלל שונות בתנאי שכר הם כולם סממנים למשבר.

מבקש לומר דבר נוסף, **המועצה הזאת היא לא מועצה וולונטרית, אלא סטטוטורית**, אני הזמנתי לכאן גם את טל באופן אישי או את נציגי האגף. השתתפות נציגי האגף בדיונים לטעמי, לא נתונים להחלטה וולונטרית, אני חושב שגם בדיון הזה הם היו חסרים.

אני רואה במועצה פלטפורמה לשיח אסטרטגי, מקצועי וענייני. לגבי רונית זה לא דיון פרידה, אלא עבודה. **אני לא חושב שמקומה של המועצה לקרוא לרונית להישאר או ללכת, זו תהיה התערבות שלא במקומה.**

מקומה של המועצה לתת מקום לרונית אבל לא תצא החלטה בנוגע לזה, זו החלטה של רונית ושל הנהלת האגף במשרד. אבל זה לא מוריד מהכרת הטוב, שהמועצה ואני מכירה לרונית ולעבודה שלה. ואני חוזר על הרישא של דבריי, **מערכת שלא יודעת להכיר את עושי ההיסטוריה שלה, היא מערכת שכותבת את קיצה. במילים אלה אני מבקש לסיים. תודה רבה לכולם.**

הגב' ריבי צוק: הפרוטוקול יעבור עם ההצעה של החלטות? שיהיה תמונה למה ניתן להתייחס. יו"ר: בהחלט, אם תבקשו למחוק משהו אני אתיר. כמובן הכול יובא להתייחסות שלכם. תודה רבה לכולם.

הישיבה ננעלה.

בכבוד רב,

עו"ס אבי אורן

יו"ר המועצה הארצית לשיקום נכי נפש בקהילה

העתקים:

		משרד הבריאות
המשנה למנהל הכללי	-	פרופ' איתמר גרוטו
ראש חטיבת הרפואה	-	ד"ר ורד עזרא
ראש שירותי בריאות הציבור	-	ד"ר שרון אלרועי
נציב קבילות הציבור למקצועות רפואיים, אגף להבטחת איכות, נציבות התלונות	-	ד"ר בעז לב
סמנכ"ל בכיר איכות ובטיחות	-	פרופ' ירון ניב
סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש	-	מר דב פסט
סמנכ"ל תכנון, תקצוב ותמחור	-	מר ודים פרמן
סמנכ"ל לדוברות והסברה	-	גבי עינב שימרון
ראש מינהל הסיעוד	-	ד"ר שושי גולדברג
ראש מינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות	-	ד"ר אסנת לוקסנבורג
ראש חטיבת המרכזים הרפואיים הממשלתיים	-	ד"ר דודו דגן
ראש המרכז הלאומי לבקרת מחלות	-	פרופ' ליטל קינן בוקר
עוזרת למנכ"ל משרד הבריאות	-	גבי מאיה גולן
		קופות חולים
מנכ"ל שירותי בריאות כללית	-	פרופ' אהוד דודסון
סמנכ"ל רפואה/קופ"ח מאוחדת	-	ד"ר דוד מוסינזון
סמנכ"ל לרפואה/לאומית שרותי בריאות	-	פרופ' שלמה וינקר
ראש חטיבת הבריאות/ מכבי שירותי בריאות	-	ד"ר מירי מזרחי
ראש אגף מדיניות בריאות בחטיבת הקהילה	-	ד"ר ניקי ליברמן
ראש אגף הרפואה, שירותי בריאות כללית	-	ד"ר דורון נצר
קרפ"ר / צה"ל	-	תא"ל פרופ' אלון גלזברג
יו"ר המועצה המדעית	-	פרופ' חנוך קשתן
המנהל המדעי של המ.ל.מ.ב	-	פרופ' חיים ביטרמן
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל	-	פרופ' ציון חגי
ראש שירותי ברה"נ, משרד הבריאות	-	ד"ר טל ברגמן
ממונה שיקום בקהילה, משרד הבריאות	-	גבי רונית דודאי
לשכה משפטית, משרד הבריאות	-	עוה"ד שרונה עבר הדני
מנהל המערך הקליני בבריאות הנפש, משרד הבריאות		ד"ר אהוד ססר